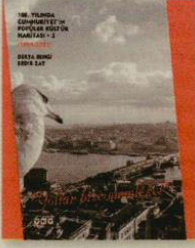

"Yollar Bize Memleket"
Derya Bengi,
Erdir Zat
Yapı Kredi
Yayınları
Fiyatı: 280 TL

Gördüğümüz her şeyin kitabı

Derya Bengi ve Erdir Zat'ın araştırmacı ve yazar olarak kaleme aldıkları "100. Yılında Cumhuriyet'in Popüler Kültür Haritası" serisinin 1980-2023 yılları arasındaki dönemi kapsayan üçüncü kitabı "Yollar Bize Memleket", 43 yıla ulaşan uzun bir zaman diliminde Türkiye popüler kültüründe yer edinmiş unsurları maddelerle ele alıyor.

FATİH TUNCER

nasıl değerlendirildiklerini müdahalesiz bir şekilde görüyoruz. Burada tercih edilen mesafelenmenin okura belirli bir özgürlük alanı açtığını söylemek mümkün. Bir başucu kitabı olarak değerlendirildiğinde "100. Yılında Cumhuriyet'in Popüler Kültür Haritası Yollar Bize Memleket"

kendisini bir referans noktası olarak gösterecek tüm hassasiyetlere sahip.

Çok kanallı hayat ve internet

12 Eylül 1980 darbesinden sonra Türkiye'deki yeni düzenin, giderek yaygınlaşan televizyonun popüler kültürün mer-

**İstiklal
Caddesi'nde
ağaçların
olduğu yıllar.**

Okuru neler bekliyor?

Adını Yeni Türk'ün "Dönmek" şarkısından, Murathan Mungan'ın "Yollar bize memleket" dizisinden ödünç alan kitap yalnızca coğrafi yolculuklara, gönüllü gönülsüz sürgünlüklere, zorunlu göçlere, yersiz yurtsuzluklara değil; yol mesafesiyle ölçülemeyecek bir ruh iklimine de işaret ediyor. Özal'lı yıllar, koalisyonlar, lahmacun ve hamburger kardeşliği, medyada ansiklopedi savaşları, "Şıkıdım"dan "Halimiz Duman"a yeni müziğin portresi, nostaljinin Türkçesi, özel TV ve radyoların fiyakası, yerli dizi uygarlığı, Ayasofya'nın dizi fitmlik macerası, Emek Sineması, deprem yıkıntıları, Ankara'nın Bağları, geyik muhabbetleri, çekyatlaf, çıkita muzlar, gulu gulu dansı, bohem takılmak, Vitrinde Yaşamak, Pop Çağı Ateşi, Uykudan Önce, dünün mirasıyla yarına kalan arasındaki denge kitapta kendine yer buluyor.

kezine tüm ağırlığıyla yerleşmesinin ve yeni eğlence biçimlerinin izlerini kitapta sürmek mümkün. Özellikle televizyonlarda çok kanallı hayata geçişin ve Türkiye'de internetin geniş anlamda kullanılmaya başlanmasının getirdiği dinamizmin baş döndürücülüğü kitabı okurken sıkça hissedilebiliyor. Kitabı okurken Türkiye'de popüler kültüre etki etmiş kimi ticari düşünen kimi de hayalperestçe bir işe kalkışan ama tamamı tarihe geçmeyi başaran isimlerin çabalarını da sıkça yâd ediyoruz.

Kitapta maddeler, kültürel çalışmalar alanı akademi ve basın-yayın arasında seyreden sarkacına uygun bir şekilde, akademik bir titizlikle düzenlenmiş. Sunumun da basın yayına has ifadelerle eğlenceli ve okunaklı bir biçime büründürüldüğünü görüyoruz. "100. Yılında Cumhuriyet'in Popüler Kültür Haritası Yollar Bize Memleket" bu yönden okuması, gerek konu gerek biçim bakımından çok dikkat çeken bir kitap olmuş. Popüler kültüre özel bir ilgisi olmasa da pek çok okurun yakın tarihi anımsamak, öğrenmek için başvurabileceği bir kaynak. ■

Miladi takvimdeki her yıl değişikliğini almanaklarla veya daha geniş anlamıyla dönemin muhasebesini yapan özel çalışmalarla geçirmek bizim gibi takvim esasına dayalı bir yaşamı olan günümüz insanı için bir zorunluluk olmasa da büyük bir öneme sahip. Geçtiğimiz aralık ayında ilk baskısını yapan "100. Yılında Cumhuriyet'in Popüler Kültür Haritası" özel serisinin üçüncü kitabı "Yollar Bize Memleket" bu öneme uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni yüzyılının başlayacağı 2023 yılına girerken hafızamızı tazeliyor.

1980-2023 arasındaki dönemi ele alan özel dizinin son ve üçüncü cildi kapsamına aldığı dönem bakımından Türkiye nüfusunun çok büyük bir kısmının ilk gençlik ve yetişkinliğine hitap eden bir içeriğe sahip. Bu nedenle kitabın günümüz ifadesiyle "Dikkat: Aşırı derecede nostalji içerir" yazısı barındıran bir etiketle çıkması tavsiye dâhi edilebilir. Bu arada bahsi geçmişken kitapta nostaljinin nasıl bir kültürel tüketim ögesi ve aracı olduğu meselesinin de ayrıca işlendiğinden bahsetmek gerekiyor.

Referans kitabı

Derya Bengi ve Erdir Zat'ın büyük bir titizlikle konuların araştırmasını ve derlemesini yaptıkları her halinden belli olan seçki, çok uzun ve bir o kadar da yoğun geçen yıllardan meydana gelmesine rağmen maddeleri kurmaca bir kitapta olduğu gibi sayfa düzeniyle okuduğunuzda bile herhangi bir konunun atlandığını düşünmüyorsunuz. Burada her iki yazar ve araştırmacının bizatihi kendilerinin de Türkiye'nin popüler kültürünün göbeğinde konulanmış birer yaşama ve mesleki öyküye sahip olmasının payı büyük.

Kitapta yer alan maddelerin büyük bir kısmında ilgili maddenin ortaya çıktığı ya da tartışıldığı dönem nasıl karşılandığını, döneminin "söz sahibi" isimleri tarafından